

Yazar

Mustafa YAVUZ

Gümrük ve Ticaret Uzmanı

Mahalli İdari Şirketlerinde Yönetim Kurulunun Oluşumu

1. GİRİŞ

Mahalli idareler (belediyeler ve il özel idareleri); bürokratik işlemleri azaltmak, hızlı karar almak, beldenin sosyo-ekonomik gelişmesine katkıda bulunmak, yeni kaynaklar oluşturmak ve yerel imkânlar ile yerel sermayeyi harekete geçirmek gibi amaçlarla döner sermayeli kuruluşlar, mahalli idare bütçesi içinde yer alan işletmeler, mahalli idare bütçesi dışında olan bağlı kuruluşlar ve mahalli idare birlikleri yanında yoğun olarak özel hukuk hükümlerine tabi ve tüzel kişiliği haiz ticaret şirketleri kurmaktadır. Belediyeler ve il özel idareleri tarafından en çok tercih edilen şirket türleri anonim ve limited şirketlerdir. Anonim şirket şeklinde kurulan mahalli idare şirketleri, işlem ve faaliyetlerini 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa¹ (TTK) göre yü-

rütürler.² Bu şirketlerin organları genel kurul ve yönetim kurulu olup; genel kurul karar ve irade organı, yönetim kurulu ise idare ve temsil organıdır. Mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulu, daimi, kanuni ve zorunlu bir kurul organ niteliğindedir. Bu organ, kanun ve esas sözleşme uyarınca genel kurulun yetkisinde bırakılmış bulunanlar dışında, şirketin işletme konusunun gerçekleştirilmesi için gerekli olan her çeşit iş ve işlemler hakkında karar almaya yetkilidir. Bu çerçevede yönetim kurulu, anonim şirket statüsündeki mahalli idare şirketi³ adına iş ve işlemlerde bulunarak şirketi hak ve borç sahibi yapar.

Anonim şirketlerde ve dolayısıyla bu türde kurulan mahalli idare şirketlerinde yö-

² Mustafa Yavuz, *Mahalli idare Şirketlerinde Yönetim Organlarının Hukuki Sorumluluğu, İller ve Mahalli idareler*, Aralık 2015, S.812, s.66.

³ Bu çalışmada geçen "mahalli idare şirketi" terimi ile anonim şirket şeklinde kurulan mahalli idare şirketleri kastedilmiştir. Limited şirket şeklinde kurulan mahalli idare şirketleri bu çalışmanın kapsamı dışındadır.

¹ 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 14.02.2011 tarihli ve 27846 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

netim kurulunun oluşumuna ilişkin usul ve esaslar; AB müktesebatı, uygulamada karşılaşılan sorun ve ihtiyaçlar ile mevzuattan kaynaklanan eksiklikler de göz önünde bulundularak TTK'da yeniden düzenlenmiştir.

İşte bu çalışmada, mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulunun oluşumu tüm yönleriyle ele alınmış ve değerlendirilmiştir. Çalışmanın kapsamı, anonim şirket şeklinde kurulan mahalli idare şirketleri olup, limited şirket şeklinde kurulan belediye şirketlerini ihtiva etmemektedir.

2. YÖNETİM KURULUNUN OLUŞUMU

Anonim şirketlerde, esas sözleşmeyle atanmış veya genel kurul tarafından seçilmiş, bir veya daha fazla kişiden oluşan bir yönetim kurulu bulunması zorunludur (TTK md. 359). Eğer ki, uzun süreden beri mahalli idare şirketinin yönetim kurulu mevcut değilse, pay sahipleri, şirket alacaklıları veya Ticaret Bakanlığı, şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesinden şirketin feshine karar verilmesini talep edebilir. Dolayısıyla, yönetim kurulunun varlığı ve özellikle mevzuata uygun bir şekilde oluşumu önemlidir. Bu çerçevede, mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulunun oluşumu hususu aşağıda sistematik olarak incelenmiştir.

2.1. Üye Sayısı

Anonim şirket şeklinde kurulan mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulu üye sayısına ilişkin olarak TTK'nın 359/1. maddesinde, "*Anonim şirketin, esas sözleşmeyle atanmış veya genel kurul tarafından seçilmiş, bir veya daha fazla kişiden oluşan bir yönetim kurulu bulunur.*" denilmektedir. TTK'da, mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunundaki⁴ (ETTK) yönetim kurulunun en az üç üyeden oluşması şartı terk edilerek, yönetim kurulunun tek kişiden oluşabilmesine (tek kişilik yönetim kuruluna) imkan sağlanmıştır. Bazı şirket türleri için ilgili kanunlarında asgari yönetim kurulu üye sayısı öngörülebilmektedir. Nitekim payları borsada işlem gören halka açık anonim

şirketlerde yönetim kurulu üye sayısı beş üyeden az olamaz.⁵

Mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulu üye sayısının üst sınırı TTK'da gösterilmemiştir. Ancak esas sözleşmede yer alması zorunlu hususlardan biri de yönetim kurulu üye sayısıdır (TTK md. 339/2-g). Esas sözleşmede üye sayısı, seçeneklere olanak verecek şekilde değişken olarak belirlenebilir. Bu çerçevede, esas sözleşmede yönetim kurulunun kaç kişiden oluşacağı öngörülebileceği gibi, bir taban ve bir tavan rakam gösterilmek suretiyle bu sınırlar arasında mahalli idare şirketinin ihtiyacına göre her seçim dönemi için değişik sayıda üye seçebilmesi de mümkündür. Örneğin bu doğrultuda esas sözleşmeye "Yönetim kurulu, şirketin gereksinimlerine göre genel kurul tarafından seçilecek 3 ila 7 üyeden oluşur." veya "Yönetim kurulu, en çok beş üyeden oluşur." şeklinde bir hüküm konulabilir. Buna bağlı olarak genel kurul, esas sözleşmede öngörülen alt ve üst limitler içerisinde yönetim kurulu üye sayısını belirleyebilir; ancak, esas sözleşmede belirtilen azami üye sayısından daha fazla sayıda üye seçimi yapamaz. Yönetim kurulu üye sayısının tek ya da çift sayı olmasına ilişkin mevzuatta bir zorunluluk bulunmamakla birlikte, karar almada tıkanıklık yaşanmaması için uygulamada yaygın eğilim yönetim kurulu üye sayısının tek sayıdan oluşmasıdır.⁶

2.2. Görev Süresi

Mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulu üyeleri en çok üç yıl süreyle görev yapmak üzere seçilir (TTK md. 362). Esas sözleşmeyle bu süre uzatılamaz ama azaltılabilir. Esas sözleşmede aksine hüküm yoksa aynı kişi yeniden yönetim kuruluna seçilebilir. Eğer ki, genel kurul kararında, yönetim kurulu üyelerinin görev süresi belirtilmemişse, bunların bir yıllığına, bir başka ifadeyle bir sonraki olağan genel kurul toplantısına kadar seçilmiş oldukları kabul edilir. Görev süresi dolan yö-

⁵ Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1), 03.01.2014 tarihli ve 28871 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

⁶ Levent Yaralı, Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üye Sayısı, Yaklaşım Dergisi, Ekim 2012, S.238.

⁴ 6762 sayılı mülga Türk Ticaret Kanunu, TTK'nın Kanununun 1533. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

netim kurulunun yetkileri sona ermekle birlikte, istisnai olarak bu kurul, süresi dolmuş olsa bile, genel kurulu toplantıya çağırılmaya yetkilidir (TTK md. 410/1).

2.3. Seçilme Şartları

Mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulu üyelerinin ve tüzel kişi (mahalli idare) adına tescil edilecek gerçek kişinin tam ehliyetli olması (mümeyyiz, ergin ve kısıtlı olmaması) şarttır (TTK md. 359/3). Bu nedenle, kendilerine yasal danışman atananlar (sınırlı ehliyetliler) ile küçük ve kısıtlılar (sınırlı ehliyetsizler) ve tam ehliyetsizler mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulu üyeliğine seçilemezler.

Mezkûr maddenin dördüncü fıkrasında ayrıca “Üyeliği sona erdiren sebepler seçilmeye de engeldir.” hükmüne yer verilmiştir. Üyeliği sona erdiren sebepler ise TTK’nın 363/2. maddesinde; “Yönetim kurulu üyelerinden birinin iflasına karar verilir veya ehliyeti kısıtlanır ya da bir üye üyelik için gerekli kanuni şartları yahut esas sözleşmede öngörülen nitelikleri kaybederse bu kişinin üyeliği, herhangi bir işleme gerek olmaksızın kendiliğinden sona erer.” şeklinde ifade edilmiştir. Dolayısıyla, bu hüküm kapsamında, hakkında iflas kararı verilenler, ehliyeti kısıtlananlar ya da kanunlarda veya esas sözleşmede⁷ yer alan nitelikleri taşımayanlar mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulu üyesi olamazlar.

Yukarıda açıklananlardan ayrı olarak, seçilme şartları bakımından 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun⁸ 53. maddesinden bahsetmek faydalı olacaktır. Anılan hüküm-

⁷ Emredici hükümlere aykırı olmamak kaydıyla esas sözleşmede yönetim kurulu üyeliği için ek nitelikler öngörülebilir. Örneğin, belli bir öğretim düzeyine sahip olma (üniversite veya lise mezunu olma gibi), belirli bir yaştan küçük veya büyük olma (30 yaşından büyük ya da 60 yaşından küçük olma gibi), uyrukluk (Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olma ya da belli sayıda üyenin başka bir ülke vatandaşı olması gibi). Bunların dışında, yönetim kurulu üyelerinin örneğin mühendislik alanında faaliyet gösterecek bir şirkette mühendis ya da tıp alanında çalışacak bir şirkette de doktor olma koşulu aranabilir. Ancak, yönetim kurulu üyesinin belli bir dine tabi olması veya siyasi partiye üye olması şartı getirilemez.

⁸ 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 12.10.2004 tarihli ve 25611 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

de bir kişinin, kasten işlemiş olduğu suçtan dolayı hapis cezasına mahkûm olmasının kanuni sonucu olarak bazı haklardan yoksun bırakılması öngörülmüştür. Yoksun bırakılacak haklardan biri de vakıf, dernek, sendika, şirket, kooperatif ve siyasi parti tüzel kişiliklerinin yöneticisi veya denetçisi olmaktır. Bu kapsamda, kasten işlenmiş bir suç nedeniyle hapis cezası alanlar, bu cezanın infazı tamamlanıncaya kadar mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulu üyeliğine seçilemezler.

Öte yandan, ETTK’ya göre yönetim kurulu üyelerinin, pay sahibi olması ve pay senetlerinin bir kısmını şirkete tevdi etmesi zorunluydu. Pay sahibi olmayan bir kişi üye seçildiği takdirde bu kişi ancak pay sahibi sıfatını kazandıktan sonra göreve başlayabiliyordu. TTK’da ise yönetim kurulu üyelerinin pay sahibi olma zorunluluğu ve belli bir payın şirkete tevdi mecburiyeti kaldırılmıştır. Artık pay sahibi olmayanlar da yönetim kurulu üyesi olabilmektedir. Ancak, esas sözleşmede yönetim kurulu üyelerinin sadece pay sahipleri arasından seçileceği hükme bağlanmışsa, sözleşme değişikliği yapılmadıkça, pay sahibi olmayanların yönetim kurulu üyeliğine seçilmesi mümkün değildir.

Son olarak ifade edelim ki, TTK’nın TBMM tarafından kabul edildiği halinde, tek üyeli yönetim kurulları hariç olmak üzere yönetim kurulu üyelerinin en az dörtte birinin yükseköğrenim görmüş olması ve ayrıca temsile yetkili en az bir yönetim kurulu üyesinin yerleşme yerinin Türkiye’de bulunması ve Türk vatandaşı olması şartı öngörülmüştü. Ancak TTK yürürlüğe girmeden önce yürürlüğe giren 6335 sayılı Kanun⁹ ile söz konusu zorunluluklar yürürlükten kaldırılmıştır. Dolayısıyla, mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulunun ve bu kurulun üyelerinin bahsi geçen şartları sahip olması gerekmemektedir.

⁹ 6335 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 30.06.2012 tarihli ve 28339 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

2.4. Üyelik Sifatının Kazanılma Şekilleri

Mahalli idare şirketlerinde kuruluşta ilk yönetim kurulu esas sözleşmeyle atanır; daha sonra ise bu kurul üyeleri genel kurul tarafından seçilir. Yönetim kurulu üyelerinin seçimi, genel kurulun devredilemez nitelikteki görevleri arasında yer alır (TTK md. 359/1, 339/2, 408/2-b). Genel kurulun bir kişiyi yönetim kurulu üyeliğine seçmesi icap niteliğindedir. Bununla beraber, genel kurul toplantısında hazır bulunmayanların yönetim kurulu üyeliğine seçilmesi halinde, bu göreve aday olduklarına veya görevi kabul ettiklerini belirten yazılı beyanda bulunması şarttır. Genel kurulun yönetim kurulu üyeliği için yapılan seçim kararında, olağan toplantı ve karar nisabı uygulanır. Buna göre; esas sözleşmede aksine daha ağır nisap öngörülmemişse seçim kararı, sermayenin en az dörtte birini karşılayan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin varlığıyla toplanan genel kurulda, hazır bulunan oyların çoğunluğu ile alınır. İlk toplantıda anılan nisaba ulaşamadığı takdirde, ikinci toplantıda nisap aranmaz.

Bir mahalli idare şirketinin yönetim kurulunda herhangi bir sebeple bir üyeliğin boşalması durumunda yönetim kurulu, kanuni şartları haiz birini, geçici olarak yönetim kurulu üyeliğine seçip ilk genel kurulun onayına sunar. Bu yolla seçilen üye, onaya sunulduğu genel kurul toplantısına kadar görev yapar ve onaylanması halinde sefelinin süresini tamamlar (TTK md. 363). Ancak yönetim kurulunda bir veya birden çok üyeliğin boşalması halinde, geriye kalan üyelerin boşalan üyelikler için seçim yapabilmesi, yönetim kurulunun toplantı nisabının sağlanmasına bağlıdır. Toplantı nisabı oluşmadıkça yönetim kurulu, boşalan üyelik/üyelikler için anılan hüküm çerçevesinde seçim yapamaz ve bir karar alamaz.

Öte yandan, Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişilerinden birine, esas sözleşmede öngörülecek bir hükümle, pay sahibi olmasalar da, işletme konusu kamu hizmeti olan anonim şirketlerin yönetim kurullarında temsilci bulundurmak

hakkı verilebilir. Bu şirketlerde pay sahibi olan kamu tüzel kişilerinin yönetim kurulundaki temsilcileri, ancak bunlar tarafından görevden alınabilir. Kamu tüzel kişilerinin yönetim kurulundaki temsilcileri, genel kurul tarafından seçilen üyelerin hak ve görevlerini haizdir. Kamu tüzel kişileri, şirket yönetim kurulundaki temsilcilerinin bu sıfatla işledikleri fiillerden ve yaptıkları işlemlerden dolayı şirkete ve onun alacaklılarıyla pay sahiplerine karşı sorumludur. Tüzel kişinin rücu hakkı ise saklıdır (TTK md. 334).

Bunun yanında esas sözleşmede öngörülme şartı ile belirli pay gruplarına, özellik ve nitelikleriyle belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine ve azlığa yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanınabilir. Bu amaçla, yönetim kurulu üyelerinin, belirli bir grup oluşturan pay sahipleri, belirli pay grupları ve azlık arasından seçileceği esas sözleşmede öngörülebileceği gibi, esas sözleşmede yönetim kurulu üyeliği için aday önerme hakkı da tanınabilir. Genel kurul tarafından yönetim kurulu üyeliğine önerilen adayın veya hakkın tanındığı gruba ve azlığa mensup adayın haklı bir sebep bulunmadığı takdirde üye seçilmesi zorunludur. Bu şekilde yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanınan paylar imtiyazlı sayılır (TTK md. 360).

2.5. Tüzel Kişilerin ve Dolayısıyla Mahalli İdarelerin Yönetim Kurulu Üyesi Olabilmesi

ETTK'dan farklı olarak TTK'da (md. 359/1-2), tüzel kişilerin anonim şirketlerde yönetim kurulu üyeliğine seçilebilmesine imkan sağlanmıştır. Sadece dernek, vakıf, şirket, kooperatif gibi özel hukuk tüzel kişileri değil, aynı zamanda belediye, il özel idaresi gibi kamu tüzel kişileri de anonim şirket yönetim kurulu üyesi olabilir. Ayrıca TTK'nın 359/5. maddesinde, Devlet, il özel idaresi, belediye, köy ile diğer kamu tüzel kişilerinin pay sahibi olduğu şirketlerde, sayılan tüzel kişilerin veya bunların gerçek kişi temsilcilerinin yönetim kuruluna seçilebileceği açıkça belirtilmiştir.

Bu durumda mahalli idareler, mahalli idare şirketlerinde doğrudan yönetim kuru-

luna üye seçilebileceği gibi pay durumuna göre istediği bir gerçek veya tüzel kişinin yönetim kuruluna seçilmesini de sağlayabilir. Mahalli idarelerin yönetim kurulu üyesi olarak seçilmesi halinde, mahalli idareler yönetim kuruluna bizzat gelemeyeceği için toplantıya kendisi adına katılacak olan gerçek kişiyi belirler. Bu belirleme şirketin genel kurulu tarafından değil, bizzat mahalli idareler tarafından yapılır. Bunun yanında, bir mahalli idare yönetim kuruluna üye seçildiği takdirde, mahalli idareyle birlikte, mahalli idare adına, mahalli idare tarafından belirlenen, sadece bir gerçek kişi de tescil ve ilan olunur. Ayrıca, tescil ve ilan yapılmış olduğu, şirket internet sitesi açmakla yükümlü ise şirketin internet sitesinde hemen açıklanır. Mahalli idare adına sadece, bu tescil edilmiş kişi toplantılara katılıp oy kullanabilir (TTK md. 359/2). Bu kapsamda, kullanılan oy mahalli idareye aittir; ancak mahalli idare, her yönetim kurulu toplantısına farklı kişiyi gönderemez. Mahalli idarelerin yönetim kuruluna seçilmesi durumunda verilen zararlardan dolayı şirkete, ortaklara ve alacaklılara karşı hukuki sorumluluk ise mahalli idareleri yönetim kurulunda temsil eden gerçek kişiye değil, yönetim kurulu üyesi olan mahalli idarelere aittir. Yeri gelmişken belirtelim ki, yönetim kurulu üyesi olan mahalli idareler, kendi adına tescil edilmiş bulunan kişiyi her zaman değiştirebilir.

Diğer taraftan, mahalli idareler doğrudan yönetim kuruluna seçilmese de bunun temsilcileri, genel kurul tarafından yönetim kuruluna seçilebilir. Mahalli idarelerin seçileceği temsilci sayısına ilişkin olarak, TTK'nın 359. maddesine 6455 sayılı Kanunla eklenen beşinci fıkra ile yeni bir düzenleme yapılmıştır. Söz konusu hükümde, "Yönetim kurulu üye sayısı ikiden fazla olan şirketlerde üyelerin tamamının aynı kamu tüzel kişisinin temsilcisi olmaması şartıyla kamu tüzel kişisini temsil eden birden fazla gerçek kişi yönetim kuruluna seçilebilir." denilmektedir. Bu durumda, esas sözleşmeye göre yönetim kurulu üç veya daha fazla üyeden oluşan mahalli idare şirketlerinde mahalli idareler, birden fazla kişiyi temsil

ci olarak seçebilir. Ancak üyelerin tamamının aynı mahalli idareye ait olmaması şarttır.

Son olarak belirtelim ki, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28. maddesi uyarınca, memurların TTK'ya göre tacir veya esnaf sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunması, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alması, ticari mümessil veya ticari vekil veya kollektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olması yasak olmakla birlikte, mahalli idarelerde çalışan memurların, mahalli idarenin iştiraki olan şirkette mahalli idareyi temsilen alacağı yönetim kurulu üyeliği bu yasak kapsamı dışındadır. Zira bahsi geçen hükümde, genel yasak kuralı belirtildikten sonra parantez içerisinde "Görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen alacakları görevler hariç" ibaresine yer verilmiştir.

2.6. Üyelik Sıfatının Kaybedilmesi

Mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulu üyelerinden birinin iflasına karar verilmesi veya ehliyetinin kısıtlanması ya da bir üyenin üyelik için gerekli kanuni şartları yahut esas sözleşmede öngörülen nitelikleri kaybetmesi hallerinde bu kişinin üyeliği, herhangi bir işleme gerek olmaksızın kendiliğinden sona erer. Ayrıca, ölüm, azil (görevden alma), istifa, görev süresinin dolması ve kasten işlenen suçtan dolayı hapis cezasına mahkûm olma (TCK md. 53) halleri de yönetim kurulu üyeliğini sona erdiren diğer sebeplerdir.

Tüzel kişilerin yönetim kurulu üyesi olduğu hallerde, tüzel kişilik sona ermiş veya kaldırılmışsa, buna bağlı olarak yönetim kurulu üyeliği de sona erer. Fakat iflas tasfiyesi hariç tüzel kişinin tasfiyeye girmesi onun yönetim kurulu üyeliğini sona erdirmez. Tüzel kişiyi temsil eden gerçek kişinin şahsında yönetim kurulu üyeliğini sona erdiren bir sebebin gerçekleşmesi halinde, üyelik sıfatı tüzel kişinin kendisine ait olduğundan, tüzel kişinin yönetim kurulu üyeliğinde bir değişiklik olmaz.¹⁰

¹⁰ Hediye Sayın, *Pay Sahibi Haklarının Korunması Kapsamında Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Butlanı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2015, s.22-23.*

Mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulu üyeleri, esas sözleşmeyle atanmış olsalar dahi, gündemde ilgili bir maddenin bulunması veya gündemde madde bulunmasa bile haklı bir sebebin varlığı halinde, genel kurul kararıyla her zaman görevden alınabilirler. Yönetim kurulu üyelerinin görevden alınmaları ve yenilerinin seçimi yılsonu finansal tablolarının müzakeresi maddesiyle ilgili sayılır (TTK md. 364/I, 413/3). Görevden alınan yönetim kurulu üyesinin tazminat hakkı ise saklıdır. Öte yandan, daha önce değinildiği üzere, yönetim kurulu üyesi olan mahalli idare veya diğer bir tüzel kişi, kendi adına tescil edilmiş bulunan kişiyi her zaman değiştirebilir. Bununla beraber mahalli idare şirketi, haklı sebeplerin varlığı halinde mahalli idareden gerçek kişi temsilcini değiştirmesini isteyebilir.

3. SONUÇ

Anonim şirket şeklinde kurulan mahalli idare şirketlerinin yönetim ve temsil organı yönetim kurulu olup, bu organ genel kurul tarafından en çok üç yıl için seçilen bir veya daha fazla kişiden oluşur. Şirketin yönetim kurulu üye sayısının kaç kişiden oluşacağına ise esas sözleşmede gösterilmesi zorunludur.

Mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulu üyeliğine seçileceklerin tam ehliyetli olması ve ayrıca hakkında iflas kararı verilmemiş, ehliyeti kısıtlanmamış ve kanunlarda veya esas sözleşmede yer alan nitelikleri kaybetmemiş olması şarttır. Bu şartlardan ayrı olarak, anılan göreve seçileceklerin, kasten işlenen bir suçtan dolayı hapis cezasına mahkûm olup da şirketlerde yönetim kurulu üyesi olma hakkından yoksun bırakılmamış olması da gerekir. Söz konusu niteliklerin kaybedilmesi halinde yönetim kurulu üyeliği, herhangi bir işleme gerek olmaksızın kendiliğinden sona erer. Ayrıca, ölüm, görevden alma, istifa, görev süresinin dolması halleri de yönetim kurulu üyeliğini sona erdirir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre tüzel kişiler de yönetim kurulu üyeliğine seçilebilmektedir. Bu kapsamda mahalli idareler de, pay sahibi olduğu şirketlerde doğrudan yönetim kurulu üyesi olabilir. Ancak bu halde,

mahalli idareyle birlikte, mahalli idare adına, mahalli idare tarafından belirlenen, sadece bir gerçek kişinin de tescil ve ilan olunması şarttır. Mahalli idare adına sadece, bu tescil edilmiş kişi toplantılara katılıp oy kullanabilir.

Mahalli idare şirketlerinde yönetim kurulu üyeleri, esas sözleşmeyle atanmış olsalar dahi, gündemde ilgili bir maddenin bulunması veya gündemde madde bulunmasa bile haklı bir sebebin varlığı halinde, genel kurul kararıyla her zaman görevden alınabilir. Yönetim kurulu üyelerinin görevden alınmaları ve yenilerinin seçimi yılsonu finansal tablolarının müzakeresi maddesiyle ilgili sayılır. Ayrıca yönetim kurulu üyesi olan mahalli idare, kendi adına tescil edilmiş bulunan kişiyi her zaman değiştirme hakkına sahiptir.

KAYNAKÇA

- 6762 sayılı mülga Türk Ticaret Kanunu, (09.07.1956 tarihli ve 9353 sayılı R.G.)
- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu (12.10.2004 tarihli ve 25611 sayılı R.G.).
- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (14.02.2011 tarihli ve 27846 sayılı R.G.).
- 6335 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (30.06.2012 tarihli ve 28339 sayılı R.G.).
- Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1) (03.01.2014 tarihli ve 28871 sayılı R.G.).
- Hediye Sayın, Pay Sahibi Haklarının Korunması Kapsamında Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Butlanı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2015.
- Yaralı, Levent, Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üye Sayısı, Yaklaşım Dergisi, Ekim 2012, S.238.
- Yavuz, Mustafa, Mahalli idare Şirketlerinde Yönetim Organlarının Hukuki Sorumluluğu, İller ve Mahalli idareler, Aralık 2015, S.812.